

De grens

Bang voor een schrikreactie strompel ik de spiegel in de badkamer zo snel als maar mogelijk is voorbij. Met de moed der wanhoop ergens aan de uiteinden van mijn tenen, ik had mijn schoenen en mijn kleren al uit, dat besef had ik nog, zak ik als te dikke yoghurt die niet uit de fles wil komen in het bad. Bewegen gaat nauwelijks. Met zitten gaan heeft het niets te maken; ik laat me, tevergeefs steun zoekend naar de kleinste oneffenheden in het ligbad, in het water zakken. Terwijl ik de bodem van het bad nog niet eens heb bereikt, voel ik de kramp al als een bliksemschicht door mijn benen schieten, van links naar rechts, van boven naar beneden en weer terug. Als door 1000 wespen gestoken kom ik overeind. Het aantal pogingen weet ik niet meer, maar uiteindelijk lukt het me om zonder noemenswaardige kramp de bodem van het bad te bereiken. Een heidens karwei. Voorzichtig laat ik mijn hoofd op de rand van het bad zakken. Als een vertraagde opname maak ik de dag nog een keer mee.

Terras in Sault: 65 kilometer op de teller, bidons gevuld, iets gegeten, cola gedronken, een appeltje van de voorzitter, nog even lekker ontspannen in de schaduw van een grote parasol. Even langs de bakker voor iets lekkers maar vooral voor de zo broodnodige energie, en de klus kan beginnen. Het eerste stuk zou "gemakkelijk" zijn, ongeveer 20 kilometer, glooiend. De groep waarvan ik deel uit maak valt al snel uiteen. "Je eigen tempo rijden" spreek ik mezelf toe. De Mont Ventoux beklimmen zonder afstappen is mijn enige doelstelling van dat moment. Alles voelt nog goed. Mooie omgeving, lekkere temperatuur, goed voorbereid in Nederland, conditie op peil. Niet gehinderd door enige vooruitzicht van wat me te wachten staat vervolg ik mijn weg. Wat kan er misgaan.....

Het moet ergens halverwege het "gemakkelijke" stuk zijn geweest waar ik aan mijn fietscomputer begin te twifelen: volgens de teller is de snelheid teruggelopen; d.w.z. de snelheid wordt nog maar met één cijfer aangegeven en dat op het "gemakkelijke" deel van de beklimming. In een veel hoger tempo dan ik op dat moment kan fietsen, volgen de ontwikkelingen zich op: voor mij onverklaarbaar, maar de snelheid zakt naar een nog lager niveau. Ik schakel naar een lichtere versnelling. De benen lijken met elke omwenteling dikker, maar vooral slapper te worden en er begint iemand geniepig met spelden in de kuiten te prikken. Ik schakel nog een keer naar een lichtere versnelling, maar het zet weinig zoden aan de dijk. De snelheid (nou ja, snelheid) loopt nog meer terug. "Of is mijn teller echt stuk", probeer ik mezelf tegen beter weten in moed in te praten. Rood. Staand en zittend fietsen wissel ik af, maar het gaat alleen maar zwaarder en zwaarder. Oranje. Nog een keer schakelen: er gebeurt niets. Derailleur ook al stuk??? Nee!!! De ketting ligt achter al op het grootste tandwiel en ik ben amper onderweg en de echte beklimming moet nog beginnen!!! Wat gebeurt hier??? Het geprik in de kuiten wordt erger, alsof iemand met een niet al te scherp kartelmes in mijn kuiten snijdt. Maar ook de bovenbenen laten zich niet onbetuigd. Ik wil niet afstappen, ik stap niet af, ik stap niet af, ik stap af, ik wil niet afstappen, ik stap niet af ... Ik weet niet meer waar, maar opeens heb ik kramp in beide benen en voordat ik er erg in heb, sta ik naast de fiets. Daaag doelstelling.

Met de souplesse van een stoeprand vlieg ik overeind uit bad (vliegen is in dit geval meer gevoelsmatig dan werkelijkheid) om de volgende kramp aanval het hoofd te bieden. Met de nodige moeite maar vooral pijn, sla ik de aanval krampachtig af en neem met een van pijn verwrongen gezicht weer een houding aan die het minst moeilijk aanvoelt; het woord "ontspannen" zou een verkeerd beeld geven van de werkelijkheid.

"Als er een auto langs komt, gooi ik mijn fiets midden op de weg en ga er zelf veiligheidshalve achter (je weet tenslotte nooit zeker of hij (of zij) echt stopt) liggen", is mijn gedachte. Liften. Maar het is erg stil op straat, ik ben op mezelf aangewezen. Geel. Met enige moeite krijg ik de kramp weg; een paar slokken water en verder. Van de omgeving zie ik steeds minder. Moeizaam vervolg ik mijn weg. Waar ben ik aan begonnen. Als ik uiteindelijk bij het Chalet aankom, na ongeveer 20 kilometer, ben ik inmiddels drie keer door kramp overvallen en afgestapt. Nog steeds vol overtuiging dat ik bij het Chalet links afa naar Bedoin, neem ik een korte pauze. Drinken, benen rekken en strekken, proberen de kramp tegen te gaan, drinken, vechten tegen kramp, iets eten, drinken, wat is fietsen een leuke sport.....

Voor me liggen de laatste 6 kilometers naar de top van de Mont Ventoux. Vanaf de plek waar ik sta kan ik de top goed zien. Het lijkt dichtbij. Van een weloverwogen beslissing, waarbij de voor- en nadelen keurig op een rij worden gezet en vervolgens op hun waarde worden geschat, is absoluut geen sprake, als ik in een moment van verstandsverbijstering, een andere verklaring weet ik niet, het rechter been met een van pijn verbeterd gezicht impulsief over het zadel gooi. Mijn verstand en mijn lichaam schreeuwen: "nee", maar voor ik er erg in heb, ben ik begonnen aan de "echte" beklimming, de laatste 6 kilometer met een stijgingspercentage van 10-13 % als een zwarte streep door de rotsachtige omgeving omhoog. Waarom.....???

Eén van mijn kamergenoten komt met een ongerust gezicht de badkamer binnen. Als ik later voor de spiegel sta en de kleur van mijn huid bekijk, als je dat tenminste nog kleur kunt noemen, begrijp ik zijn ongerustheid en krijg ik veel respect en waardering voor zijn waarnemingsvermogen; dat hij me op dat moment tussen het sop in het bad ziet liggen mag gerust een prestatie van wereldformaat worden genoemd. Mijn lichaam moet over kameleonachtige eigenschappen beschikken: badsop en huid hebben nagenoeg dezelfde kleur. Vechtend tegen de kramp beantwoord ik in een soort steno en telegramstijl zijn vragen. Dat hij door mijn antwoorden is gerustgesteld kan ik me niet goed voorstellen, maar hij verlaat na enige tijd de kamer en ik fiets weer verder.

De berg is steil, erg steil. Als een wel erg vertraagde opname beweegt het asfalt onder mijn wielen. Het woord snelheid geeft een vertekend beeld van de realiteit. Ik kan de steentjes die op het asfalt liggen tellen. "Ik wil geen steentjes tellen". Met elke omwenteling van de trappers gaat het zwaarder, moeizamer. "Wat heeft dit met fietsen te maken", vraag ik me in een spaarzaam helder moment af. Blauw. Het klimmen gaat bergopwaarts om maar eens een open deur in te trappen, maar met mijn lichaam, mijn conditie en mijn spieren gaat het bergafwaarts; wat een tegenstelling. Heb ik hier naar uitgekeken?? Uit elke porie, uit elke kier van mijn lichaam wordt het zweet naar buiten geperst. Geel. Weer drinken. Voor de zoveelste keer geplaagd door een krampaanval, weet ik in een flits mijn schoenen los te krijgen en hang voorovergebogen over mijn stuur. 15 steentjes tel ik. Trillend op mijn benen en hijgend op mijn stuur hangend weet ik niet hoe lang ik daar sta. Voorbijgangers (in de auto, watjes) kijken naar me of ze een spookverschijning zien; ver zitten ze er niet naast. Als ik mijn ogen open doe, ziet het zwart voor mijn ogen. Opgelucht haal ik adem, want dat is de kleur van het asfalt. Voor mijn gevoel pas ik perfect in de omgeving: kleurloos en naadloos overgaand in de rotsachtige omgeving waar niets meer groeit. Ik voel me als de omgeving: zo dood als een pier. Weer verder. Oranje. Als ik naar mijn teller kijk, kan ik de neiging om dat apparaat van mijn stuur te rukken maar met moeite onderdrukken. Meter na meter kruip ik omhoog; het woord fietsen gebruik ik maar niet meer. Violet. Kruipen benadert de werkelijkheid het meest. Af en toe krijg ik het idee dat ik word ingehaald door mijn eigen schaduw. Na ontelbare krampaanvallen bereik ik meer dood dan levend het monument van Tom Simson. Vooraf had me voorgenomen om daar niet te stoppen, omdat ik zonder afstappen en stoppen de top wilde bereiken. Maar ik denk daar nu iets anders over: ik stop graag. Rood. Met de laatste restjes energie klauter ik naar het monument, ga zitten en laat me door een vakantie vierend Nederlands stel op de gevoelige plaat vereeuwigen. Het fotograferende vakantie vierend Nederlandse stel weigert halsstarrig, zelfs na lang en vaak aandringen, om mijn fiets te kopen, terwijl de vraagprijs toch ver beneden de marktprijs ligt: tegen elk aannemelijk bod. Vol onbegrip over zoveel gebrek aan commercieel inzicht, laat ik me voorzichtig van het monument naar beneden zakken en raap met mijn laatste krachten mijn fiets op; dat 10 kilo zo zwaar kan zijn. Nog één kilometer naar de top. Violet. Met de grootste moeite krijg ik de trappers rond. Oranje. Vlinders, muggen en ander vliegend vee gaan me lachend voorbij, alsof ik stil sta, wat niet ver naast de waarheid is. In de laatste bocht voor de top moet ik, overvallen door de zoveelste krampaanval, weer afstappen: ik krijg de trappers niet meer rond. Alles in, aan of op mijn lichaam doet pijn. Groen. Normaal denken gaat niet meer. De neiging om de fiets de helling af te gooien kan ik nog onderdrukken, maar veel scheelt het niet. "Hoe sterk is de eenzame fietser", zong Boudewijn de Groot ergens in mijn vorige leven. Sterk voel ik me allang niet meer, eenzaam des te meer en met fietsen heeft het allang niet meer te maken. Met de moed der wanhoop laat ik mijn fiets zo laag mogelijk bij de grond zakken om mijn been over het zadel te gooien. Paars. Met mijn beide benen strak van de kramp moet ik deze poging staken. Rood. Ik durf het bijna niet op te schrijven: het laatste stuk van de beklimming loop ik. Niet dat het lopen me erg gemakkelijk afgaat, maar zo kom ik

in elk geval vooruit. Totaal aan het eind van mijn krachten, met dezelfde moed der wanhoop aan het eind van mijn tenen als aan het begin van dit verhaal, dodelijk vermoeid en met de uitputting nabij leg ik de laatste meters op mijn fietsschoenen en op mijn tandvlees moeizaam af en bereik eindelijk het hoogste punt: 1909 meter boven de zeespiegel. Blauw. De binnenkant van mijn lichaam voelt aan als de grotten van Han: leeg, hol, donker, vochtig, kaal en koud. Ik worstel en kom boven. Ik heb met de kleuren van de regenboog op het netvlies dan eindelijk de top bereikt, maar volgens mij ook de grens van mijn mogelijkheden.

Met een gevoel dat naar mijn idee het dichtst in de buurt komt van een lichaam in verre staat van ontbinding, doe ik een aantal verwoede pogingen om het bad te verlaten. Waarom maken ze de rand van een bad zo hoog? Als ik zeg dat het moeizaam gaat, druk ik me zeer bescheiden en voorzichtig uit. Als ik het na vele vergeefse pogingen eindelijk voor elkaar krijg om de lastige hindernis van ongeveer een halve meter hoog te overbruggen, droog ik me zo goed en kwaad als dat kan af en werp een blik in de spiegel. Mijn lichaam ziet eruit als een pas geverfd stuk hout dat met een afbijtmiddel is bewerkt. Ik ga op bed liggen om van de laatste inspanning te herstellen. Zonder dat ik me officieel ziek heb gemeld, verschijnen er twee deelnemers aan de jubileumreis aan de rand van mijn bed: een aantal vakantie minuten opofferende Nijkerkse huisartsen, gekleed in alleen een zwembroek en zonder groen zwaailicht. In Nederland moet je soms erg je best doen om één huisarts op bezoek te krijgen, hier had ik er zonder afspraak twee tegelijk aan mijn bed voor een, tot nu toe tenminste, gratis consult. Na een kort medisch onderzoek, waar handmatig en zonder technische hulpmiddelen een soort MRI-scan wordt uitgevoerd en mijn pols wordt gevoeld, is de analyse, dat medisch gezien en gelet op de omstandigheden er geen reden is om erg ongerust te zijn. Maar de grotten van Fekko voelen belabberd aan. Ik krijg het advies om in korte tijd veel te drinken, geen alcohol maar vooral water, veel water, gemengd met Extran. Mijn medisch dossier wordt gesloten, hoewel ik me nog nooit zo beroerd heb gevoeld na het fietsen.

Tijdens het diner later op die avond, waar ik overigens geen hap door mijn keel kreeg, ontvang ik van diezelfde huisartsen een soort prijs voor mijn strijd tegen en met mezelf, de elementen en mijn gevecht tegen de naar mijn gevoel steeds maar toenemende zwaartekracht: een afbeelding van de Mont Ventoux. Ik beschouw die prijs als een soort aanmoediging en besluit ter plekke om het inpakken van mijn fiets voor de terugreis, alsmede de voorgenomen verkoop van mijn "ros van carbon", in elk geval nog minimaal één dag uit te stellen.

Fekko Boomsma